

←
I alle sitterområder er det fleksible møbler hvor det alltid er plass til en til. Dette har vært et viktig prinsipp da Longyearbyen har stor gjennomtrekk og det på hvert trinn kommer flere nye barn hvert år.

Inngangen til Nordover ligger i 1. etg. og selve hovedarealene i 2. etg. Dette har vært en utfordring med tanke på synlighet. De har løst dette med bevegelig skiftende lyssetting i inngangspartiet og mange digitale flater som stadig har nytt og dagsaktuelt innhold.

Nordover – en kulturell bærebjelke

Nordover er verdens nordligste kunstsenter og ligger på 78 grader nord i Longyearbyen på Svalbard. Nordover kombinerer utstillingslokaler, galleri, workshoparealer, butikk, kafe, kino og ungdomsklubb. Nordover skal sørge for å tilby lokalsamfunnet og besøkende et levende program med interessante og inspirerende utstillinger, kunstopplevelser, kino og andre arrangementer, samt være et samlingspunkt for byens barn og unge. Nordover skal være et sted hvor publikum kan komme for å lære, bli inspirert, utveksle ideer og tilbringe tid sammen. Utstillingene skal ha fokus på problemstillinger spesielt knyttet til Svalbard og polarområdene. AFRY Ark Studio Svalbard fikk først oppdraget fra Longyearbyen Lokalstyre med å holde brukerprosesser og utforme lokaler til de to ungdomskubbene i Longyearbyen.

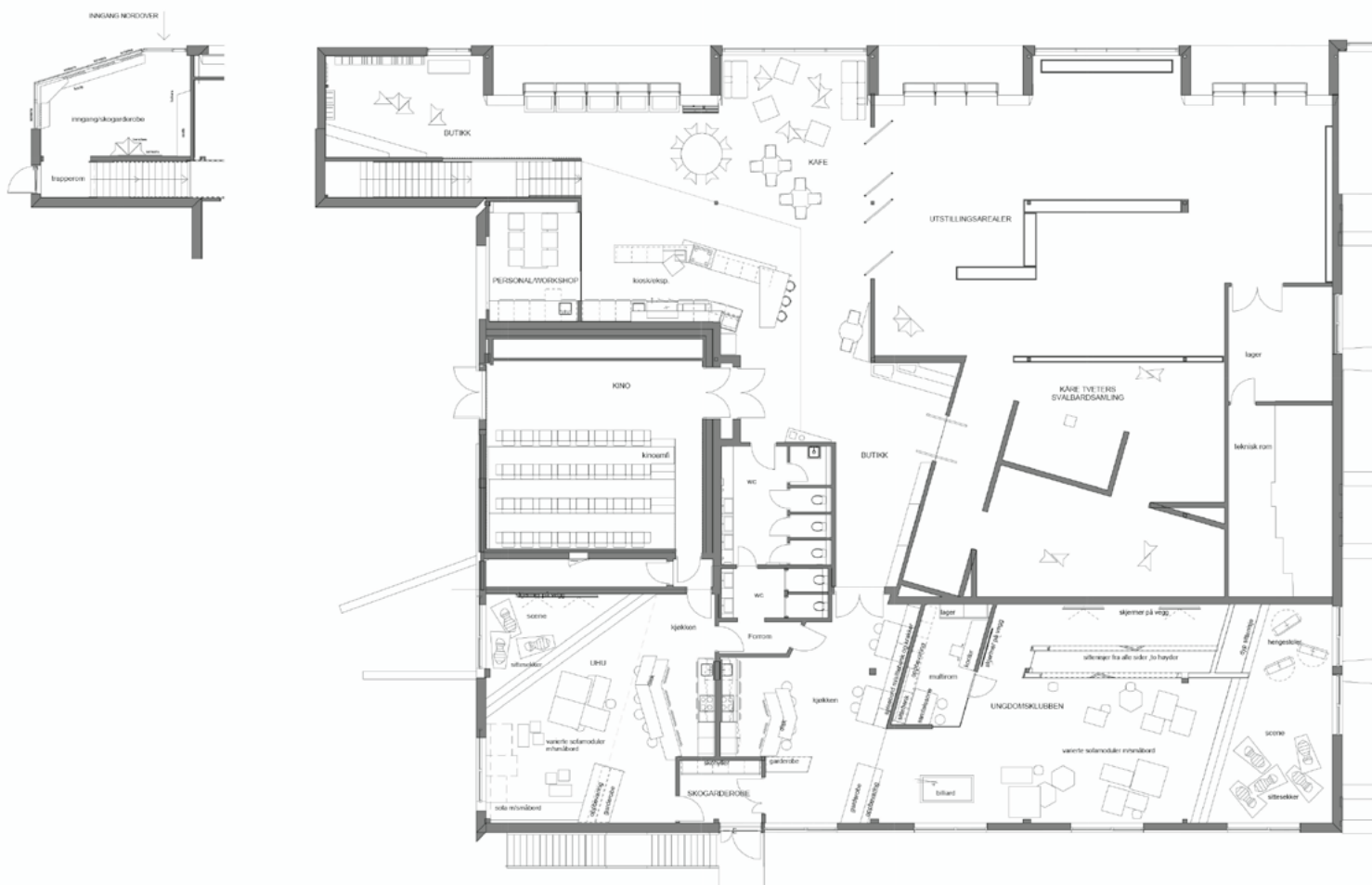
Dette var en politisk prioritert sak og det hastet med å komme i gang med nytt lokale til ungdommen som hadde mistet sine lokaler til barnehageutbygging. Ungdommene stilte derfor til workshop som det sårede tapende laget etter en hard kamp mot politikernes prioriteringer. De hadde slettes ikke lyst på noen ny klubb! Det ble derfor viktig å involvere ungdommene og skape en implementert løsning. Etter noen runder med workshoper fikk man frem behov og tanker rundt hva det nye stedet kunne bli. Spesielt de yngste deltakerne endret holdning til å synes dette var spennende å få påvirke.

Selv om ungdomsklubben ble prioritert var det allerede fra starten av AFRY Ark Studios engasjement klart at lokalene også skulle huse galleri og kino som også er eid og drevet av Lokalstyret. Det var valgt et nybygg i hovedgata i 2. etg. av Coop.

Nybygget er tegnet av Link Arkitektur og sto som et råbygg opprinnelig prosjektert til kontorlokaler. Etter workshopene med ungdommene løste de planløsningene for hele lokalet på overordnet nivå slik av de hadde god kontroll på sonenprogram, areal og funksjoner på hele prosjektet. Videre laget man brukskonsept, designkonsept og funksjonsbeskrivelser sammen med arkitekt fra AFRY Ark Studio og detaljprosjekterte ungdomsklubben for byggherre Coop i samarbeid med deres prosjekteringsteam. Ungdomskubbene fikk etter hvert navnet Ung i LYB og er en del av det samlede Nordover-konseptet.

Da Ung i LYB sto ferdig i februar 2022 var de godt i gang med prosjekteringen av Nordover kunstsenter på andre siden av veggen for ungdomsklubben. Her ble det nye runder med brukerinvolvering og workshoper med et bredt spekter av ulike

NORDOVER → LONGYEARBYEN → SVALBARD

Møbleringsplan.

brukere. Nordover kan potensielt treffe mange brukere både lokalt og besøkende. Siden Nordnorsk Kunstmuseum skulle være en viktig samarbeidspartner for Nordover hadde de flere workshoper sammen med dem opp mot kunstmiljø, kulturliv og reiselivsaktører. Videre fortsatte de samarbeidet med de sammenførende som på den første delen av prosjektet.

FERDIG PROSJEKT

Nordover-kunstsenter har blitt det nye hjemmet til den permanente utstillingen av Kåre Tverters Svalbard-samling. I tillegg skal lokalet huse utstillinger i samarbeid med Nordnorsk Kunstmuseum. De skal med sin omfattende samling og kompetanse gi Longyearbyen permanente og midlertidige utstillinger av internasjonal standard i Nordover. Kunstsenteret skal også romme lokale kunstnere, ved å gi dem en plattform til å vise og selge egne arbeider. Lokalene er klimakontrollerte og oppfyller internasjonale

museumsstandarder. Dette sikrer bevaring av Kåre Tverters Svalbard-samling som sto i fare for å bli ødelagt i det gamle galleriet. Både belysning og gallerivegger er fleksible og gir kuratorer mulighet til å endre rommet når de setter opp utstillinger, som gjør det mulig å holde lokalet og programmet friskt og spennende. Utstillingene har fleksible vegger som kan åpnes seg imellom og mot Nordover-kafe ved spesielle anledninger og utstillingsåpninger. Den visuelle identiteten er inspirert av det skiftende spesielle lyset på Svalbard og kontrasten mellom lys og mørke, samt den stadige endringen som oppleves her. Siden de fleste innendørs arealer på Svalbard er skofrie kunne man tillate seg å benytte helt lyse Bolon-gulv på de største gulvflatene. Det er valgt en type med jevnere mønster i utstillingsarealene og mer mønster i butikk og kafe. Himlingen var ikke så høy, så det ble valgt å legge treullit rett i himling og synlige tekniske føringer. Dette fremhever også det industrielle

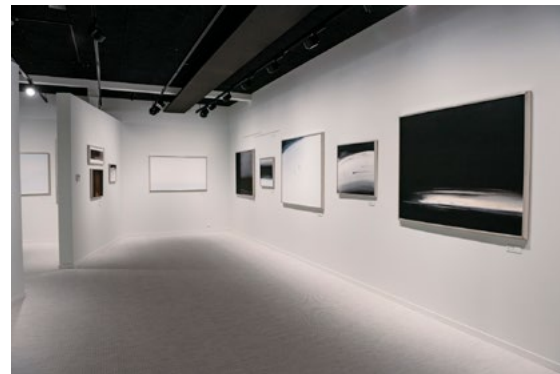
samfunnet Longyearbyen tufter på. Det er lagt mye energi og samarbeid i å løse det tekniske på ryddigst mulig måte i alle arealene.

Nordover-kafe er en varm og innbydende møteplass, hvor besøkende kan komme sammen, bli inspirert og utveksle ideer. Her tilbys barista-kafe og andre forfriskninger samt popkorn. Områder med kafe og bakrom kan enkelt tas i bruk som til workshops, kunstnersamtaler eller intimkonserter.

Nordover-butikk er plassert i forbindelse med kafeen og fokuserer på å støtte selvstendige kreative og miljøbevisste kunsthåndverkere og kreatører fra Svalbard og Nord-Norge, sammen med et utvalg av kunstbøker og lokal litteratur samt et fint utvalg av kunst for salg. Alt av innredning og monterer er tegnet av Afry Ark Studio og laget i furu beiset med linolje.

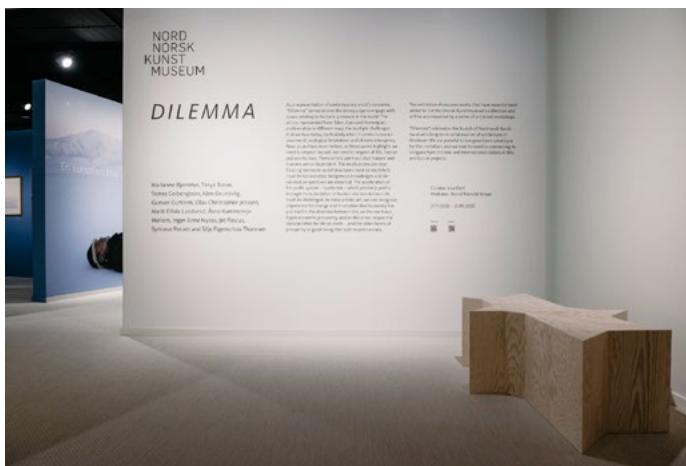
Kåre Tveters Svalbard-samling har fått et nytt hjem, og med hjelp av Light Bureau har kunsten blitt belyst på en måte som gjør at farger og konturer kommer frem fra det skjulte.

Kåre Tveters gjengivelse av kontrastene og de raske skiftene mellom lys og mørke på Svalbard har vært med på å påvirke valg av det visuelle konseptet på Nordover.

Kåre Tvetersamlingen er en permanent utstilling og har derfor faste vegger. Mange av disse er plassert med noe vinkel, noe som har skapt fine arealer for kunsten. Inn mot det mer fleksible utstillingsarealene kan veggene åpnes for samspill med aktuell utstilling.

I det største av utstillingsarealene skal det være en ambulerende utstilling hvor Nordnorsk kunstmuseum stiller ut verk fra egen samling. Dette samarbeidet kan bidra til at Nord-Norge tiltrekker seg anerkjente kunstnere fra inn- og utland.

Her fra åpningsutstillingen «Dilemma».

Siden de fleste innendørsarealer på Svalbard er skofrie kunne man tillate seg å benytte helt lyse Bolon-gulv på de største gulvflatene. Det er valgt en type med jevnere mønster i utstillingsarealene og mer mønster i butikk og kafe. Himlingen var ikke så høy, så de valgte å legge treullitt rett i himling og synlige tekniske føringer. Dette fremhever også det industrielle samfunnet Longyearbyen tufter på. Det er lagt mye energi og samarbeid i å løse det tekniske på ryddigst mulig måte i alle arealene. Også her er kontrasten mellom det lyse og det mørke sentral.

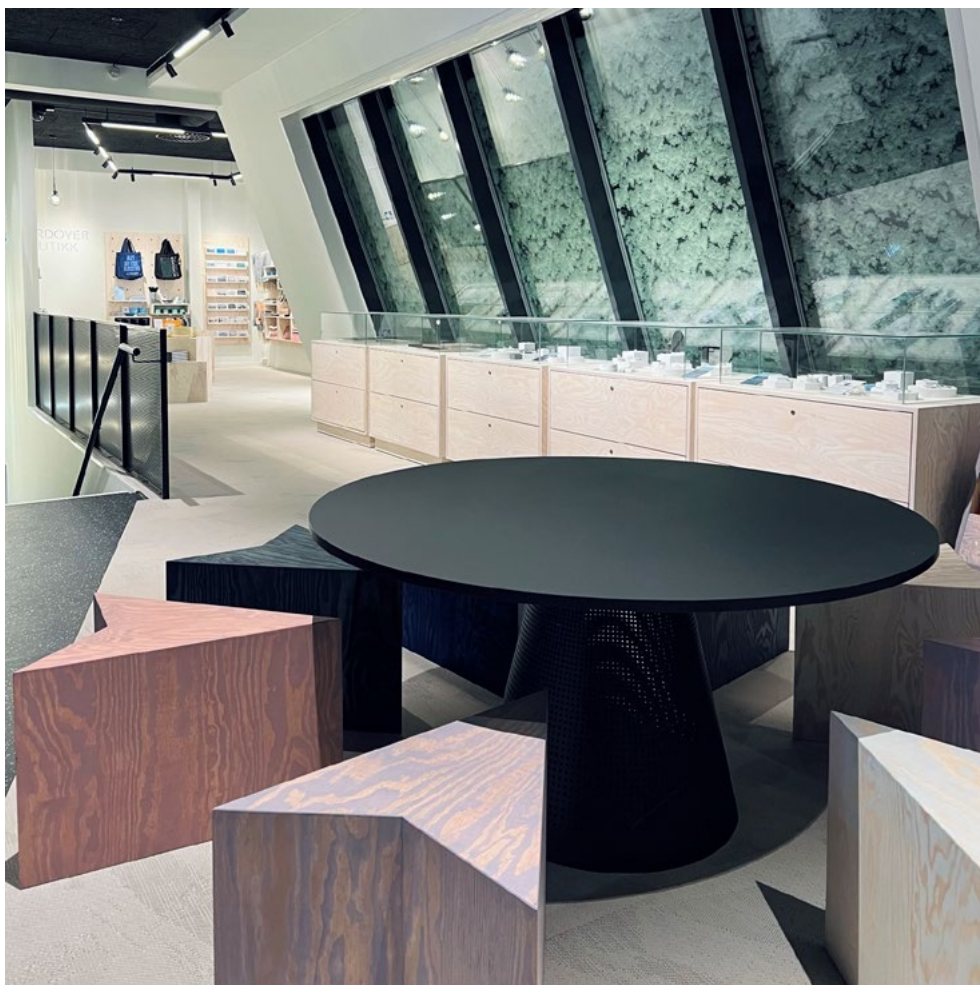
Ved arrangementer, kunstsamtaler, åpningsarrangement eller mindre konserter kan det settes inn scene i kaféarealet foran de stor vinduene. Her under åpningsarrangement og kunstnersamtale med Nordnorsk Kunstmuseum.

Utstillingsarealene har fleksible gallerivegger som kan åpnes imellom og mot Nordover-kafé er det pivotvegger som kan settes åpen ved spesielle anledninger og utstillingsåpninger.

I Nordover-kafé er det laget en disk som betjener billett/butikk, kafe/kino og barløsning i et 3-delt design. På dagtid er popkornmaskinen skjult i innredningen.

Spesialdesignet sittemøbel som tar utgangspunkt i ikonet for Nordover. Møbelet kan brukes som krakk eller settes sammen som en lengre benk eller som et større bord. Pilene i ikonet er inspirert av de 8 funksjonene i Nordover-konseptet og alle de 8 «kompassnålene» peker mot et samlingspunkt i nord. Folk reiser fra alle verdens hjørner for å komme til Svalbard og de må alle reise nordover. Alt av innredning og monterer er tegnet av AFRY Ark Studio og laget i furu beiset med linolje.

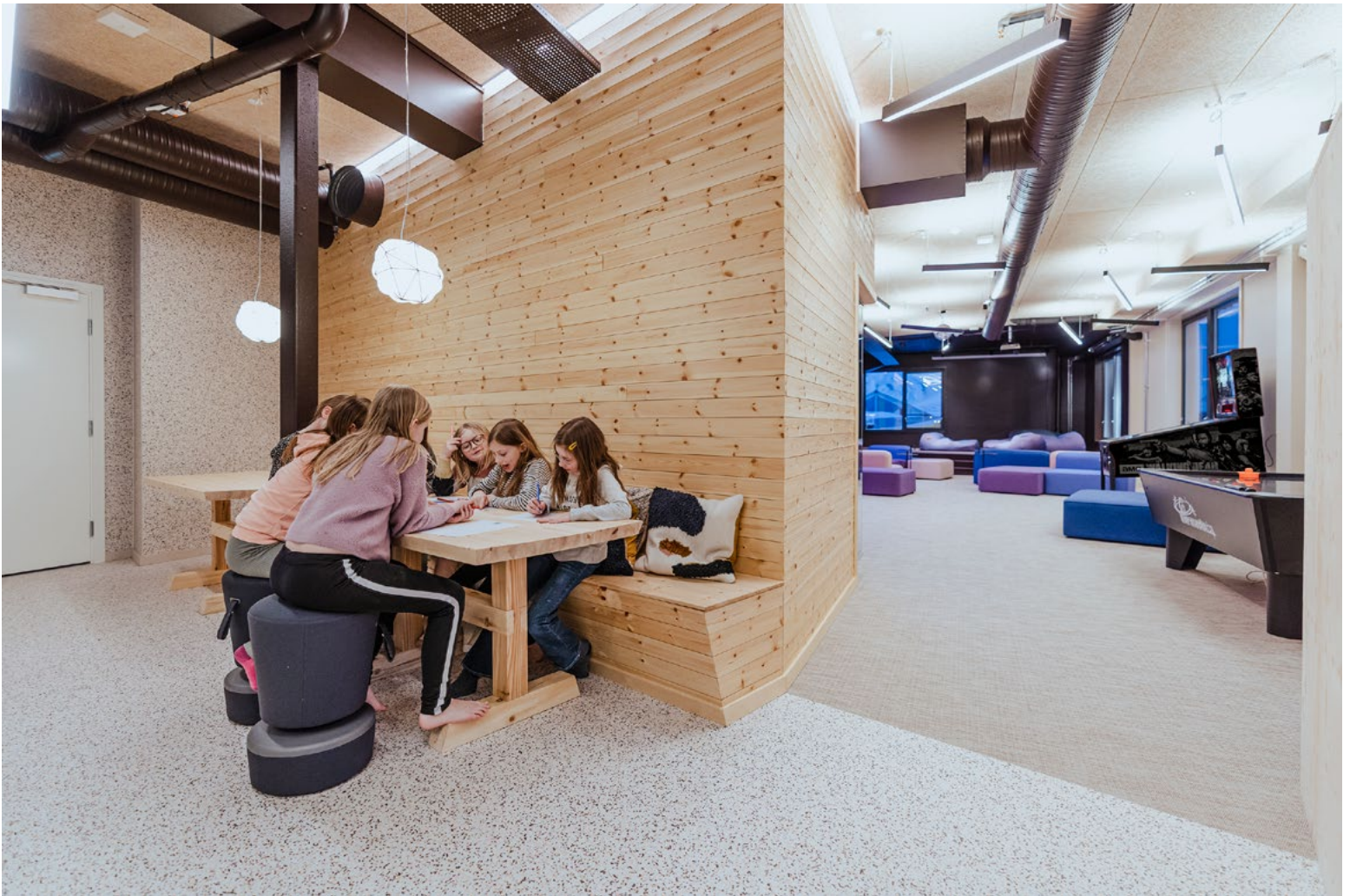

Arealene ved siden av kafeen er tilrettelagt for mindre workshoper eller møte-/personalrom. Innredningen er laget i furu, beiset med linoljebeis.

Nordover-butikk er inndelt i to arealer hvor den ene inneholder kunst og kunstbøker relevant for utstillingen, mens den andre har mer gaveartikler og brukskunst.

NORDOVER → LONGYEARBYEN → SVALBARD

Ung i LYB er åpent etter skoletid og kan brukes til lekselesing. I inngangsområdet finner man garderober, kjøkken, spise-/lekseplasser og toaletter. Dette området har vinylbelegg fra gulv til tak og er lett og holde rent. Som et skille mellom sonene har lokalet et multirom for samtaler og arbeidsplass for klubbansatte.

På en del av spesialmøblene har de benyttet gjenbruk av materialer fra gruvene i Svea. Treverket som tidligere ble bruk til å støtte opp gruvegangen har nå fått nytt liv blant ungdommen.

Fargene er hentet fra det spesielle lyset på Svalbard, og i interiøret kan man få assosiasjoner til lokal infrastruktur som rørgater, gruver og satellittstasjoner samt naturlige fenomener som snødekt ørken og neonyl på fjelltoppene. Lys, mørke og skiftende lys er tydelige effekter.

Lokalet har hatt fokus på variert bruk og god akustikk og fungerer godt til både barnebursdager og konserter. Ung i LYB ligger vegg i vegg med Nordoverkino, butikk, og kunstsenter. Områdene kan sambrukes etter ønske og rommer da flere hundre mennesker. Her under åpningskonsert med Klovn i Kamp.

Chille-sone på scenen i den mørke delen av lokalet med utsiktspunkt mot Hjortfjellet på en side og den ikoniske spisshusrekka på den andre siden. Huler å stikke seg bort i og luftige solide hengestoler som er festet i topp og bunn.

Ung i LYB er Longyearbyens Ungdomsklubb og er for videregående elever. Afry utviklet en soneinndeling som skal ivareta behov for ulikt aktivitetsnivå. Spill, chill og skjermet sone fører til variasjon i områdene. Scene, lekseområde, multirom, gamingområde, spillområde og flere huler å gjemme seg i er noen av funksjonene som benyttes flittig. I alle siterområder er det fleksible møbler hvor det alltid er plass til en til. Dette har vært et viktig prinsipp, da Longyearbyen har stor gjennomtrekk og det på hvert trinn kommer flere nye barn hvert år. Fargene er hentet fra det spesielle lyset på Svalbard og i interiøret kan man få assosiasjoner til lokal infrastruktur som rørgater, gruver og satellittstasjoner samt naturlige fenomener som snødekt ørken og neonlys på fjelltoppene. Lys, mørke og skiftende lys er tydelige effekter. På en del av spesialmøblene har de benyttet gjenbruk av materialer fra gruvene i Svea. Treverket som tidligere ble bruk til å støtte opp gruvegangene har nå fått nytt liv blant ungdommen. Lokalet fungerer godt til både barneburdager og konserter. Ung i LYB ligger vegg i vegg med Nordover-kino, butikk, og kunstsenter. Områdene kan sambrukes etter ønske og rommer da

flere hundre mennesker. Nordover-kino er en mindre kinosal med fokus på den gode kinoopplevelsen med tanke på sittekomfort, lyd og bilde. Kinoen skal også brukes til kunstfilm o.l. i kunstsenterets åpningstid i tillegg til vanlig kino. Rommet og interiøret er sort som polarnatta med innslag av skiftende lys på sideveggene.

Ifølge Longyearbyen Lokalstyre har Nordover blitt den nye kulturelle bærebjelke for Longyearbyen.

SAMARBEID/GRENSESNIITT MOT ANDRE PROSJEKTERENDE

Nordover er et prosjekt hvor interiørarkitekt har fått spille en viktig rolle i hele prosessen og har hatt en finger med i spillet i de fleste synlige beslutninger. De har bidratt i markeds- og profileringsarbeid med navn- og konseptutvikling av merkevaren i samarbeid med grafisk designer (Ben Farrell Design), markeds konsulent (Sara Kelly Brands) og designer for digitale flater (Tom Warner). Dette samarbeidet gjorde at alle kom under huden på konseptet og at ideene smeltet sammen til et felles konsept som alle følte eierskap til. AFRY Ark Studio har gjort funksjonsbeskrivelse, design- og brukskonsept, soneprogrammering,

planløsning, prosjektering, detaljering, møbeldesign, møbelanskaffelse, byggeplassoppfølging og detaljinnredning og dekor helt frem til åpning. De har hatt et nært samarbeidet med Light Bureau på belysningskonseptet og har fulgt opp de estetiske løsningene hos andre tekniske fag. Dette var helt nødvendig da lokalet hadde en forholdsvis lav himlingshøyde. I de to utstillingsarealene har, foruten kunstnerne selv, kuratorene fra Nordnorsk Kunstmuseum og kurator fra Kåre Tveterstiftelsen vært viktige samarbeidspartnere for det estetiske resultatet.

På Svalbard gjelder ikke krav om universell utforming da samfunnet generelt ikke er tilpasset mennesker med spesielle behov. Verken skole-, helsetilbud eller infrastruktur er tilpasset dette, og samfunnet er det man kaller «ikke for alle». Bygget er derfor ikke prosjekter med for eksempel heis og dette ble heller ikke lagt til fra leietakers side under denne utbyggingen. Dette ble det så klart diskusjoner rundt fra de fleste involverte fra fastlandet som ikke er vant til dette særegne regelverket. Tilgang for rullestolbrukere er lagt til rampe fra inngang til Ung i LYB.